

บทที่ 4

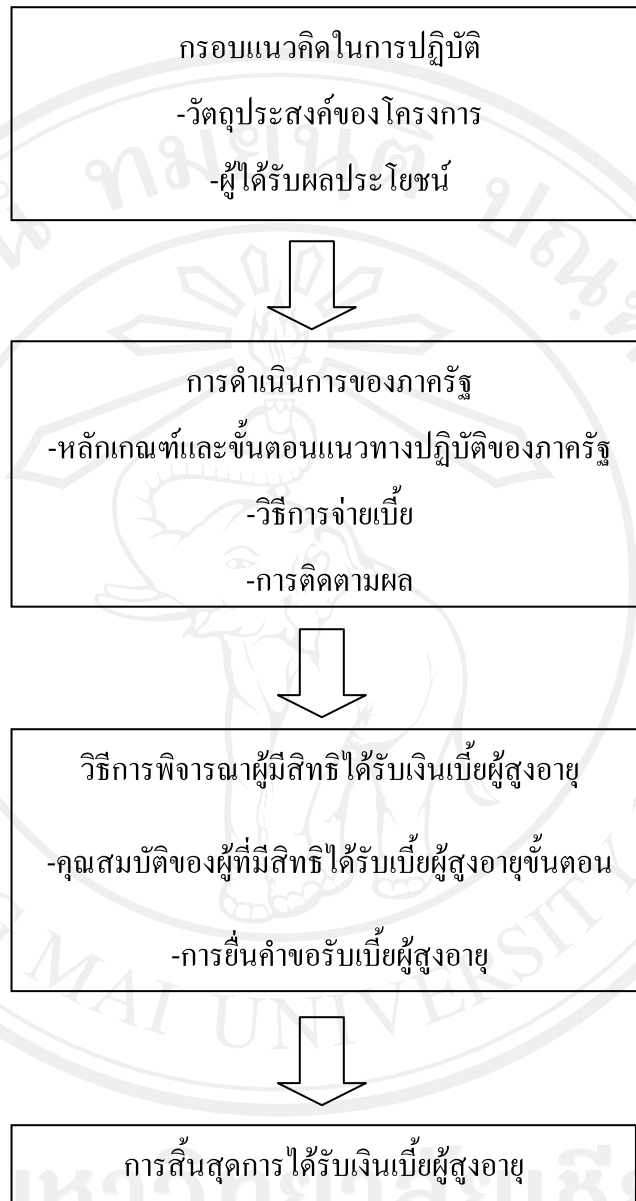
ผลการศึกษา

จากการศึกษาประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 4 วัตถุประสงค์คือ วัตถุประสงค์แรกเพื่อศึกษาโครงสร้างของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ วัตถุประสงค์ที่สองคือ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายและระดับความรู้ความเข้าใจต่อโครงการของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่ วัตถุประสงค์ข้อที่สาม เพื่อประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุจากความคาดหวังและความพึงพอใจของผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่และ วัตถุประสงค์ข้อที่สี่คือ เพื่อประเมินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุจากทัศนคติ ปัญหาและอุปสรรคของเจ้าหน้าที่รัฐในการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุในจังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมิ โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 425 ชุด จากประชากร 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 ประชากรผู้สูงอายุที่ได้เข้าร่วมโครงการเบี้ยผู้สูงอายุในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 400 ราย โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ และสุ่มตัวอย่างแบบลูกโซ่ กลุ่มที่ 2 ได้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ได้แก่ เจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่จำนวน 2 ราย เจ้าหน้าที่สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดเชียงใหม่จำนวน 2 ราย เจ้าหน้าที่สำนักงานเทศบาลในเขตท้องถิ่น จำนวน 21 รายโดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยได้ผลการศึกษาดังนี้

จากการศึกษาข้อมูลด้านทุติยภูมิเกี่ยวกับโครงสร้างของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ได้ข้อมูลดังนี้

4.1 โครงสร้างของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ในปี พ.ศ. 2552

รูปที่ 4.1 แสดงโครงสร้างของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ที่มา : ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2552

4.1.1 กรอบแนวคิดในการปฏิบัติ

เบี้ยผู้สูงอายุเป็นเงินอุดหนุนสำหรับการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลที่ต้องการสร้างหลักประกันด้านรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ โดยจัดสรรเป็นสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่แสดงความจำนงโดยการขอขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับการสงเคราะห์ฯ รวมทั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ได้จัดทำระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 เพื่อกำหนดวิธีการเบิกจ่ายเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

เพื่อสร้างหลักประกันรายได้เป็นการตอบแทนการทำงานหนักมาตลอดชีวิตให้แก่ผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ และกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศ

4.1.3 ผู้ได้รับผลประโยชน์

ผู้สูงอายุสัญชาติไทยที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและต้องไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4.1.4 วิธีการดำเนินการ

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สูงอายุ จัดทำทะเบียนประวัติ และรายชื่อให้แก่กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อโอนเงินให้แต่ละเขตการปกครองโดยจ่ายเงินสดหรือโอนเงินผ่านบัญชีธนาคารให้กับผู้สูงอายุเป็นรายเดือน เดือนละ 500 บาท ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2552 เป็นต้นไป

โครงการเบี้ยผู้สูงอายุ หรือโครงการสร้างหลักประกันด้านรายได้แก่ผู้สูงอายุ ที่มีรายได้ไม่เพียงพอแก่การยังชีพ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตัวเองได้ และเป็นการกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศ โครงการเบี้ยผู้สูงอายุเป็นหนึ่งในโครงการรักษาและเพิ่มรายได้ของประชาชน ภายใต้การรับผิดชอบ ของกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ และผ่านกลไก

คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ว่าด้วยเกณฑ์การจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ พ.ศ.2552 โดยมี นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

มีขั้นตอนการดำเนินงาน คือ

4.1.4.1. ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด แจ้งรายละเอียดการจัดสรรงบประมาณและแนวทางการดำเนินงานให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่งได้รับทราบ

4.1.4.2. ให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล เบิกจ่ายงบประมาณเงินสวัสดิการเบี้ยยังชีพให้ผู้สูงอายุที่มีสิทธิ ในอัตราคนละ 500 บาทต่อเดือน โดยหลักเกณฑ์การเบิกจ่ายให้ถือปฏิบัติตามระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 (หมวด 4)

4.1.4.3. หากมีเงินเหลือจ่ายจากการดำเนินงานดังกล่าวแล้ว ให้ตกเป็นเงินสะสมของเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล ให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณานำเงินเหลือจ่ายไปสนับสนุนการดำเนินงานด้านสวัสดิการสังคมต่อไป

4.1.5 หลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติของภาครัฐในการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

4.1.5.1. จัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้กับเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลตามจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิตามหลักเกณฑ์ของระเบียบคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ พ.ศ. 2552 ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประกาศรายชื่อไว้แล้ว ในอัตราคนละ 500 บาทต่อเดือน

4.1.5.2. เมื่อเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนแล้วให้นำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไปดำเนินงานตามโครงการได้ตามระเบียบโครงการ

4.1.6 วิธีการจ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุ

การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับตามระเบียบนี้ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จ่ายเป็นรายเดือน ๆ ละ 1 ครั้ง ในอัตราเดือนละ 500 บาท ดังนี้

4.1.6.1 จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

4.1.6.2 จ่ายเป็นเงินสดหรือโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษร

4.1.7 การติดตามผล

4.1.7.1 ให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการรายงานผลการดำเนินงานการเบิกจ่ายงบประมาณให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดทราบทุก 3 เดือนตามแบบที่กำหนด

4.1.7.2 ให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดดำเนินการตรวจติดตามเร่งรัดให้เทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบทุก 3 เดือนตามแบบที่กำหนด

4.1.8 วิธีการพิจารณาผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยผู้สูงอายุ

4.1.8.1 คุณสมบัติผู้ที่ได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยผู้สูงอายุต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- 1) มีสัญชาติไทย
- 2) มีอายุ 60 ปี บริบูรณ์ขึ้นไป
- 3) ไม่เป็นผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้แก่ ผู้รับเงินบำนาญ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร ผู้สูงอายุที่อยู่ในสถานสงเคราะห์ของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่ได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รายได้ประจำ หรือผลประโยชน์ตอบแทนอื่นที่รัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดให้เป็นประจำ

4.1.8.2 ขั้นตอนการยื่นคำขอรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ให้ผู้สูงอายุที่มีคุณสมบัติครบถ้วนยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุด้วยตนเองต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนเองมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในวัน เวลา และสถานที่ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด พร้อมหลักฐาน ดังต่อไปนี้

- 1) บัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐที่มีรูปถ่ายพร้อมสำเนา
- 2) สมุดบัญชีเงินฝากธนาคารพร้อมสำเนา สำหรับในกรณีที่ผู้ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุประสงค์ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุผ่านธนาคาร

ในกรณีมีความจำเป็นไม่สามารถมาลงทะเบียนได้ตามวรรคหนึ่ง ผู้สูงอายุอาจมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทน

ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานของผู้สูงอายุที่ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากข้อมูลทางทะเบียนราษฎร แล้วให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานที่อื่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ กำหนด

สำหรับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ให้จัดส่งรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุในเขตพื้นที่ให้อำเภอและจังหวัดทราบตามลำดับ และให้จังหวัดรวบรวมส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบต่อไป

4.1.9 การสิ้นสุดการได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

ผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตามระเบียบนี้ มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2522 เป็นต้นไป และให้สิทธิของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงในกรณีดังต่อไปนี้

4.1.9.1 ถึงแก่กรรม

4.1.9.2 ขาดคุณสมบัติตามข้อใดข้อหนึ่ง

4.1.9.3 แจกสวัสดิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่

กรณีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุดังกล่าวสิ้นสุดลง ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ตั้งระงับการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุสำหรับบุคคลดังกล่าวทันที

4.2 ผลการศึกษาของกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้าร่วมโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

4.2.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการ

ข้อมูลโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ในครอบครัว รายได้นอกจากการได้รับเบี้ยต่อเดือน แหล่งที่มาของรายได้ และการออมเงิน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1) เพศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 222 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 55.5 และเพศชาย จำนวน 178 ราย แสดงเป็นร้อยละ 44.5 ดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	178	44.5
หญิง	222	55.5
รวม	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

2) อายุ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 60-65 ปี จำนวน 148 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 37 รองลงมาอยู่ในช่วง 66-70 ปีหรือแสดงเป็นร้อยละ 27.5 ช่วงอายุระหว่าง 71-80 ปีจำนวน 117 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 29.25 และช่วงอายุมากกว่า 80 ปีจำนวน 25 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
60-65 ปี	148	37
66-70 ปี	110	27.5
71-80 ปี	117	29.25
มากกว่า 80 ปี	25	6.25
รวม	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

3) สถานภาพสมรส

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในสถานภาพสมรส จำนวน 240 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 60 รองลงมาอยู่ในสถานภาพหย่าร้างหรือหม้ายจำนวน 112 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 28 สถานภาพโสดจำนวน 40 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 10 และสถานภาพแยกกันอยู่จำนวน 8 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพสมรส

สถานภาพสมรส	จำนวน	ร้อยละ
โสด	40	10
สมรส	240	60
หย่าร้าง/หม้าย	112	28
แยกกันอยู่	8	2
รวม	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4) ระดับการศึกษาสูงสุดที่จบ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่จบคือประถมศึกษา จำนวน 192 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 48 รองลงมาไม่ได้เรียนหนังสือจำนวน 154 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 38.5 มัธยมศึกษาหรือ ปวช.จำนวน 24 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 6 อนุปริญญา หรือ เทียบเท่า (ปวส.) จำนวน 18 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4.5 และปริญญาตรีจำนวน 12 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 3 ตามลำดับดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	154	38.5
ประถมศึกษา	192	48
มัธยมศึกษา / ปวช.	24	6
อนุปริญญา หรือเทียบเท่า (ปวส.)	18	4.5
ปริญญาตรี	12	3
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

5) อาชีพ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานจำนวน 260 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 65 รองลงมาคืออาชีพเกษตรจำนวน 58 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 14.5 อาชีพรับจ้างทั่วไปจำนวน 46 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 11.5 อาชีพค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวจำนวน 28 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 7 ตามลำดับดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้ทำงาน	260	65
รับจ้างทั่วไป	46	11.5
เกษตร	58	14.5
ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	28	7
แกะสลัก	6	1.5
มัคทายก	2	0.5
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

6) จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 คนจำนวน 132 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 33 รองลงมาคือจำนวนสมาชิกในครอบครัว 3 คนจำนวน 76 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 19 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 5 คนจำนวน 73 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 18.25 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2 คนจำนวน 53 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 13.25 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คนจำนวน 50 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 12.5 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 1 คนจำนวน 16 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับดังตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ปัจจุบันในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	16	4
2 คน	53	13.25
3 คน	76	19
4 คน	132	33
5 คน	73	18.25
มากกว่า 6 คน	50	12.5
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

7) สมาชิกที่อาศัยอยู่ร่วมกันในปัจจุบัน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่กับลูกจำนวน 134 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 33.5 รองลงมาอาศัยอยู่กับคู่สมรสจำนวน 76 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 19 อาศัยอยู่กับคู่สมรสและลูกจำนวน 74 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 18.5 อาศัยอยู่กับหลานจำนวน 60 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 15 อาศัยอยู่คนเดียวจำนวน 16 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 อาศัยอยู่กับญาติจำนวน 15 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 3.75 อาศัยอยู่กับลูกและหลานจำนวน 11 หรือแสดงเป็นร้อยละ 2.75 อาศัยอยู่กับคู่สมรสและหลานจำนวน 10 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 2.5 อาศัยอยู่กับบิดาและอาศัยอยู่กับคนอื่นจำนวนเท่ากันคือ 2 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครอบครัว

สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยอยู่	จำนวน	ร้อยละ
อาศัยอยู่คนเดียว	16	4
อาศัยอยู่กับคู่สมรส	76	19
อาศัยอยู่กับคู่สมรสและลูก	74	18.5
อาศัยอยู่กับลูก	134	33.5
อาศัยอยู่กับหลาน	60	15
อาศัยอยู่กับญาติ	15	3.75
อาศัยอยู่กับบิดา	2	0.5
อาศัยอยู่กับลูกและหลาน	11	2.75
อาศัยอยู่กับคู่สมรสและหลาน	10	2.5
อาศัยอยู่กับคนอื่น	2	0.5
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

8) รายได้

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จำนวน 202 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 50.5 และไม่มีรายได้จำนวน 198 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 49.5

และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาทจำนวน 180 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 45 รองลงมา มีรายได้อยู่ในช่วง 5,000 -10,000 บาทจำนวน 16 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 มีรายได้มากกว่า 15,000 บาทจำนวน 4 หรือแสดงเป็นร้อยละ 1 และ มีรายได้อยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาทจำนวน 2 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 0.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.8

All rights reserved

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนรายได้ต่อเดือนนอกจากการได้รับเบี้ย

รายได้	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีรายได้	198	49.5
มีรายได้	202	50.5
ต่ำกว่า 5,000 บาท	180	45
5,000 – 10,000 บาท	16	4
10,001-15,000 บาท	2	0.5
มากกว่า 15,000 บาท	4	1
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

9) แหล่งที่มาของรายได้

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้จากค่ารับจ้าง (รายวัน/รายงวด) จำนวน 55 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 13.75 รองลงมามีรายได้จากลูกหลานให้ประจำจำนวน 45 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 11.25 มีรายได้จากการทำเกษตรจำนวน 42 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 10.5 มีรายได้จากการค้าขายหรือธุรกิจส่วนตัวจำนวน 23 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 5.75 มีรายได้จากการทำเกษตรและลูกหลานให้ประจำจำนวน 16 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 4 มีรายได้จากการรับจ้างและลูกหลานให้ประจำจำนวน 9 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 2.25 มีรายได้จากญาติให้ประจำจำนวน 7 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 1.75 และมีรายได้จากการค้าขายและลูกหลานให้ประจำจำนวน 5 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 1.25 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้จำแนกตามแหล่งที่มาของรายได้

แหล่งที่มาของรายได้	จำนวน	ร้อยละ
ลูกหลานให้ประจำ	45	11.25
ญาติให้ประจำ	7	1.75
ค่ารับจ้าง (รายวัน/รายงวด)	55	13.75
รายได้จากการทำเกษตร	42	10.5
รายได้จากการค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	23	5.75
รายได้จากการทำเกษตรและลูกหลานให้ประจำ	16	4
รายได้จากการค้าขายและลูกหลานให้ประจำ	5	1.25
รายได้จากการรับจ้างและลูกหลานให้ประจำ	9	2.25
รวมทั้งหมด	202	50.5

ที่มา : จากการสำรวจ

10) เงินออม

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีเงินออมจำนวน 242 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 60.5 และมีเงินออมจำนวน 158 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 39.5 ตามลำดับ

และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออมมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 500 บาท จำนวน 102 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 25.5 รองลงมา มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 500 -1,000 บาทจำนวน 41 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 10.25 มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 1,001-1,500 บาทจำนวน 9 ราย หรือ แสดงเป็นร้อยละ 2.25 และ มีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 1,500 บาท จำนวน 6 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 1.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.10

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน

จำนวนเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีเงินออม	242	60.5
มีเงินออม	158	39.5
ต่ำกว่า 500 บาท	102	25.5
500 – 1,000 บาท	41	10.25
1,001-1,500 บาท	9	2.25
มากกว่า 1,500 บาท	6	1.5
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.2 พฤติกรรมการใช้จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุ

การศึกษาค้นคว้าวิจัยสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินที่ได้ใช้จ่ายเบี้ยผู้สูงอายุหลังจากที่ได้รับ รวมไปถึงระยะเวลาในการใช้จ่าย ประเภทสินค้าหรือบริการที่นำไปใช้จ่าย และรูปแบบการออมเงินเบี้ยผู้สูงอายุหลังจากใช้เบี้ยไม่หมดภายในหนึ่งเดือนหรือยังไม่ได้ใช้

1) จำนวนเงินที่ใช้จ่าย

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินเต็มจำนวน 500 บาทจำนวน 254 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 63.5 รองลงมาคือใช้จ่ายเงินน้อยกว่า 500 บาทจำนวน 88 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 22 และยังไม่ได้ใช้จ่ายจำนวน 58 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 14.5 ตามลำดับ

และจากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาทส่วนใหญ่ใช้จ่ายอยู่ในช่วง 200-299 บาทจำนวน 30 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 7.5 รองลงมาใช้จ่ายอยู่ในช่วง 300-399 บาทจำนวน 24 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 6 ใช้จ่ายอยู่ในช่วง 400-499 บาทจำนวน 18 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 4.5 และใช้จ่ายอยู่ในช่วง 100-199 บาทจำนวน 16 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนเงินที่ใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาท

จำนวนเงินที่ใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
เต็มจำนวน 500 บาท	254	63.5
น้อยกว่า 500 บาท	88	22
100-199 บาท	16	4
200-299 บาท	30	7.5
300-399 บาท	24	6
400-499 บาท	18	4.5
ยังไม่ได้ใช้จ่าย	58	14.5
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ : กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จ่ายน้อยกว่า 500 บาทหรือยังไม่ได้ใช้จ่าย ได้รับเงินเบี้ยผู้สูงอายุเป็นเงิน ส่วนเพิ่มจากรายได้ที่มีอยู่แล้ว

2) ระยะเวลาการใช้จ่าย

จากการศึกษาพบว่าระยะเวลาการใช้จ่ายของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้จ่ายเงินหมดภายใน 2-3 สัปดาห์จำนวน 105 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 26.25 รองลงมาคือใช้จ่ายเงินหมดภายใน 1 เดือนจำนวน 87 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 21.75 และใช้จ่ายหมดภายใน 1 สัปดาห์จำนวน 62 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 15.5 ตามลำดับ แต่ยังไม่ใช้จ่ายไม่หมดจำนวน 88 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 22 และยังไม่ได้ใช้จ่ายจำนวน 58 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 14.5 ดังตารางที่ 4.12

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาการใช้จ่ายที่มีการใช้จ่าย
หมดทันที

ระยะเวลาการใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
ใช้จ่ายหมดภายใน 1 สัปดาห์	62	15.5
ใช้จ่ายหมดภายใน 2-3 สัปดาห์	105	26.25
ใช้จ่ายหมดภายใน 1 เดือน	87	21.75
รวมทั้งหมด	254	63.5

ที่มา : จากการสำรวจ

3) ประเภทสินค้าหรือบริการในการใช้จ่าย

จากการศึกษาประเภทสินค้าหรือบริการที่ใช้จ่ายพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุใช้จ่ายซื้ออาหารและเครื่องคั้นจำนวน 295 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 73.75 รองลงมาคือนำมาใช้จ่ายประเภทการตรวจรักษาสุขภาพและค่ารักษาพยาบาลจำนวน 146 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 36.5 ใช้จ่ายหมวดค่าที่พักอาศัย เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปาจำนวน 107 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 26.75 และ ใช้จ่ายประเภทเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่มจำนวน 90 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 22.5 ใช้จ่ายเพื่อเลี้ยงโชค จำนวน 64 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 16 ใช้จ่ายประเภทหมวดการเดินทาง การสื่อสาร เช่น ค่ายานพาหนะ ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์มือถือ ค่าขนส่ง จำนวน 59 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 14.75 ใช้จ่ายประเภทหมวดสาระและบันเทิง การอ่าน และการศาสนา จำนวน 56 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 14 และใช้ซื้อสินค้าประเภทยาสูบและเครื่องคั้นที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 34 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 8.5 ใช้เพื่อนำไปบริจาคจำนวน 10 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 2.5 และ ใช้จ่ายทั่วไปในครอบครัวจำนวน 8 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 2 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างแสดงประเภทของสินค้าหรือบริการที่ใช้จ่าย

ประเภทสินค้าหรือบริการที่ใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
หมวดอาหารและเครื่องดื่ม	295	73.75
หมวดเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม	90	22.5
หมวดที่พักอาศัย เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา	107	26.75
หมวดการตรวจรักษาสุขภาพและค่ารักษาพยาบาล	146	36.5
หมวดการเดินทาง การสื่อสาร เช่น ค่ายานพาหนะ ค่าน้ำมัน ค่าโทรศัพท์มือถือ ค่าขนส่ง	59	14.75
หมวดสาระและบันเทิง การอ่าน และการศาสนา	56	14
หมวดสินค้ายาสูบและเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	34	8.5
เสียง โชค	64	16
บริจาค	10	2.5
ใช้จ่ายทั่วไปในครอบครัว	8	2
รวมทั้งหมด	869	217.25

ที่มา : จากการสำรวจ

หมายเหตุ -เลือกได้หลายข้อ

-ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง

4) ลักษณะการเก็บเงินออมจากการใช้เบียดไม่หมดหรือยังไม่ได้ใช้

จากการศึกษาพบว่าลักษณะการเก็บออมเงินของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ออมโดยการเก็บเงินไว้กับตัวจำนวน 87 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 21.75 รองลงมาคือฝากธนาคารในรูปแบบเงินออมจำนวน 56 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 14 และลงทุนในสลากเงินออมจำนวน 3 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 0.75 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการเก็บเงินออมเบี้ยผู้สูงอายุจากการใช้เบี้ยไม่หมดหรือยังไม่ได้ใช้

ลักษณะการเก็บออม	จำนวน	ร้อยละ
ฝากธนาคารในรูปแบบเงินออม	56	14
ออมโดยการเก็บเงินไว้กับตัว	87	21.75
ลงทุนในสลากเงินออม	3	0.75
รวมทั้งหมด	146	36.5

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.3 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

โดยกำหนดคำถามข้อที่เป็นข้อความที่ถูกต้องจำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1.องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติและหลักฐานของผู้สูงอายุ ที่ขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุจากข้อมูลทางทะเบียนราษฎรแล้วให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ณ ที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นๆ

2.วัตถุประสงค์ของโครงการเบี้ยผู้สูงอายุคือ ช่วยสร้างหลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ และกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศ

3.คุณสมบัติของผู้สูงอายุจะสิ้นสุดลงในกรณีที่ผู้สูงอายุถึงแก่กรรม หรือ ยังไม่ถึงแก่กรรม แต่แจ้งสละสิทธิการขอรับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษร ต่อผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตนมีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุอยู่

4.การรับเงินเบี้ยผู้สูงอายุทำได้โดยการรับเงินผ่านการ โอนเข้าบัญชีธนาคาร

5.ผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยผู้สูงอายุจะได้รับเงินโอนผ่านทางบัญชีธนาคารจำนวนเงิน 500 บาท ต่อเดือน

และกำหนดคำถามข้อความที่ไม่ถูกต้องจำนวน 5 ข้อ ได้แก่

1.คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเบี้ยผู้สูงอายุคือ เป็นผู้มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย

2.ผู้ได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์อื่นใดจากหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเบี้ยผู้สูงอายุ

3.ผู้สูงอายุที่จะมาลงทะเบียนขอรับเบี้ยผู้สูงอายุไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนในเขตการปกครองท้องถิ่นนั้นๆ

4.ไม่สามารถจ่ายเบี้ยผู้สูงอายุโดยโอนเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารในนามบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีสิทธิได้รับเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุเป็นลายลักษณ์อักษรได้

5.ในกรณีมีความจำเป็นไม่สามารถมาลงทะเบียนได้ด้วยตัวเอง ผู้สูงอายุไม่สามารถมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นคำขอรับเงิน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุแทนได้

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ปานกลาง จำนวน 227 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 56.75 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุน้อยจำนวน 147 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 36.75 และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุมากจำนวน 26 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 6.5 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.15

ตารางที่ 4.15 แสดงความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ระดับความรู้ความเข้าใจ	จำนวน	ร้อยละ
มาก	26	6.5
ปานกลาง	227	56.75
น้อย	147	36.75
รวมทั้งหมด	400	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4.2.4 ประเมินโครงการจากความคาดหวังก่อนเข้าร่วมโครงการและความพึงพอใจหลังเข้าร่วมโครงการเบี่ยงผู้สูงอายุ

1) ความคาดหวังก่อนเข้าร่วมโครงการและความพึงพอใจหลังเข้าร่วมโครงการเบี่ยงผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังก่อนเข้าร่วมโครงการในทุกด้านระดับปานกลาง และมีความพึงพอใจระดับปานกลางในทุกด้านยกเว้นด้านขั้นตอนการดำเนินการใน ความรวดเร็วในการให้บริการ และด้านตัวเบี่ยงในความถูกต้องครบถ้วนของจำนวนเบี่ยงที่ได้รับ ซึ่ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจมาก

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการเบี่ยงผู้สูงอายุก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ

รายการ	คาดหวังที่ท่านคาดว่าจะได้รับ (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)		ความพึงพอใจที่ท่านได้รับ (หลังจากเข้าร่วมโครงการ)	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านขั้นตอนการดำเนินการ				
ข้อมูลเกี่ยวกับขั้นตอนการรับเบี่ยง เช่น การติดประกาศ มีความชัดเจน เป็นต้น	3.29	คาดหวังปานกลาง	3.32	พึงพอใจปานกลาง
ความรวดเร็วในการให้บริการ	3.43	คาดหวังปานกลาง	3.53	พึงพอใจมาก
ขั้นตอนการให้บริการ เช่น การบริการลำดับก่อนหลัง ความคล่องตัวในการทำงาน เป็นต้น	3.25	คาดหวังปานกลาง	3.30	พึงพอใจปานกลาง
ด้านเจ้าหน้าที่บุคลากรที่ให้บริการ				
ความเพียงพอของเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	3.29	คาดหวังปานกลาง	3.30	พึงพอใจปานกลาง
เจ้าหน้าที่มีทัศนคติดี สุภาพ พร้อมให้บริการ	3.49	คาดหวังปานกลาง	3.46	พึงพอใจปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ (ต่อ)

รายการ	คาดหวังที่ท่านคาดว่าจะได้รับ (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)		ความพึงพอใจที่ท่านได้รับ (หลังจากเข้าร่วมโครงการ)	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านเจ้าหน้าที่บุคลากรที่ให้บริการ				
การบริการอย่างเท่าเทียมกันทุกรายไม่เลือกปฏิบัติ	3.27	คาดหวังปานกลาง	3.31	พึงพอใจปานกลาง
ด้านสถานที่ในการลงทะเบียนเพื่อรับเบี้ย				
ความสะดวกในการเดินทางไปลงทะเบียน	3.23	คาดหวังปานกลาง	3.26	พึงพอใจปานกลาง
ความสะอาดของสถานที่	3.18	คาดหวังปานกลาง	3.30	พึงพอใจปานกลาง
ความเพียงพอของจุดให้บริการ	3.18	คาดหวังปานกลาง	3.29	พึงพอใจปานกลาง
สิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างรอรับบริการ เช่น ห้องน้ำ น้ำดื่ม ที่นั่งรอรับบริการ	3.22	คาดหวังปานกลาง	2.61	พึงพอใจปานกลาง
ด้านสื่อประชาสัมพันธ์				
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางวิทยุ	2.77	คาดหวังปานกลาง	2.83	พึงพอใจปานกลาง
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางโทรทัศน์	2.90	คาดหวังปานกลาง	2.80	พึงพอใจปานกลาง
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ	2.70	คาดหวังปานกลาง	2.79	พึงพอใจปานกลาง
การประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต	2.62	คาดหวังปานกลาง	2.74	พึงพอใจปานกลาง
ด้านตัวเบี้ย				
จำนวนมูลค่าของเบี้ยที่ได้รับต่อเดือน 500 บาท	3.00	คาดหวังปานกลาง	2.99	พึงพอใจปานกลาง

ตารางที่ 4.16 แสดงค่าเฉลี่ยความคาดหวังและความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุก่อนและหลังเข้าร่วมโครงการ (ต่อ)

รายการ	คาดหวังที่ท่านคาดว่าจะได้รับ (ก่อนเข้าร่วมโครงการ)		ความพึงพอใจที่ท่านได้รับ (หลังจากเข้าร่วมโครงการ)	
	ค่าเฉลี่ย	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านตัวเบี้ย				
ความเหมาะสมของช่วงเวลาการจ่ายเบี้ย	2.81	คาดหวังปานกลาง	2.77	พึงพอใจปานกลาง
ความถูกต้องครบถ้วนของจำนวนเบี้ยที่ได้รับ	3.56	คาดหวังปานกลาง	3.56	พึงพอใจมาก
ได้รับเบี้ยตรงต่อเวลา	3.07	คาดหวังปานกลาง	3.00	พึงพอใจปานกลาง

ที่มา : จากการสำรวจ

2) อันดับความคาดหวังต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ อันดับ 1 คือ ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ อันดับ 2 คือ ด้านขั้นตอนการดำเนินการ อันดับ 3 คือ ด้านสถานที่ในการลงทะเบียน อันดับ 4 คือด้านตัวเบี้ย และอันดับ 5 คือ สื่อประชาสัมพันธ์ ดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 อันดับความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่างต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

รายการ	อันดับ	ค่าเฉลี่ย
ด้านขั้นตอนการดำเนินการ	2	3.23
ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ	1	3.35
ด้านสถานที่ในการลงทะเบียน	3	3.20
ด้านสื่อประชาสัมพันธ์	4	2.74
ด้านตัวเบี้ย	5	3.13

ที่มา : จากการสำรวจ

3) อันดับความพึงพอใจต่อโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

จากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจในโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ อันดับ 1 คือ ด้านขั้นตอนการดำเนินการและด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการมีความพึงพอใจต่อโครงการ อยู่ในอันดับที่เท่ากัน อันดับ 2 คือ ด้านสถานที่ในการลงทะเบียนและด้านตัวเบี้ยมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในอันดับที่เท่ากัน และอันดับ 3 คือ ด้านสื่อประชาสัมพันธ์ ดังตารางที่ 4.18

ตารางที่ 4.18 อันดับความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างต่อ โครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

รายการ	อันดับ	ค่าเฉลี่ย
ด้านขั้นตอนการดำเนินการ	1	3.35
ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ	1	3.35
ด้านสถานที่ในการลงทะเบียน	2	3.11
สื่อประชาสัมพันธ์	3	2.79
ด้านตัวเบี้ย	2	3.11

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3 ผลการศึกษาด้านทัศนคติของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ได้แก่

4.3.1 ข้อมูลทั่วไปของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ข้อมูลโดยทั่วไปของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโครงการ ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการทำงาน หน่วยงานที่สังกัด และตำแหน่งงาน ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1) เพศ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 15 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 60 และเพศชายจำนวน 10 รายแสดงเป็นร้อยละ 40 ดังตารางที่ 4.19

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	10	40
หญิง	15	60
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

2) อายุ

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 12 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 48 รองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปีหรือแสดงเป็นร้อยละ 36 อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 21-30 ปีจำนวน 3 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 12 และอยู่ในช่วงอายุมากกว่า 50 ปีจำนวน 1 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
21-30 ปี	3	12
31-40 ปี	9	36
41-50 ปี	12	48
มากกว่า 50 ปี	1	4
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

3) ระดับการศึกษา

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 16 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 64 รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 9 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 26 ตามลำดับดังตารางที่ 4.21

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	16	64
ปริญญาโท	9	36
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4) ระยะเวลาการทำงาน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีระยะเวลาการทำงานอยู่ในช่วง 6-10 ปี จำนวน 10 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 40 รองลงมามีระยะเวลาการทำงานอยู่ในช่วง 1-5 ปีจำนวน 8 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 32 มีระยะเวลาการทำงานอยู่ในช่วง 11-20 ปีจำนวน 6 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 24 และมีระยะเวลาการทำงานอยู่ในช่วงมากกว่า 20 ปีจำนวน 1 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ตามลำดับดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
1-5 ปี	8	32
6-10 ปี	10	40
11-20 ปี	6	24
มากกว่า 20 ปี	1	4
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำกับดูแล

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่สังกัดอยู่ในสำนักงานท้องถิ่นจังหวัด จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 8 บุคลากรที่สังกัดอยู่ในสำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ 40 และสำนักงานเทศบาลตำบลจำนวน 21 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 84 ดังตารางที่ 4.23

ตาราง 4.23 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำแนกตามหน่วยงานที่สังกัด

หน่วยงานที่สังกัด	จำนวน	ร้อยละ
สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด	2	8
สำนักงานเทศบาลนครเชียงใหม่	2	8
สำนักงานเทศบาลตำบล	21	84
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

6) ตำแหน่งงาน

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่ อยู่ตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์ จำนวน 10 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 40 ตำแหน่งนักพัฒนาชุมชนจำนวน 9 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 36 ตำแหน่งเจ้าพนักงานธุรการจำนวน 2 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 8 ตำแหน่งนักพัฒนาสังคมจำนวน 2 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 8 ตำแหน่งนักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการจำนวน 1 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 4 และตำแหน่งพนักงานส่งเสริมและพัฒนาจำนวน 1 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ดังตารางที่ 4.24

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
นักพัฒนาชุมชน	9	36
เจ้าพนักงานธุรการ	2	8
นักส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชำนาญการ	1	4
พนักงานส่งเสริมและพัฒนา	1	4
นักสังคมสงเคราะห์	10	40
นักพัฒนาสังคม	2	8
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา: จากการสำรวจ

4.3.2 ประเมินโครงการจากทัศนคติ ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

4.3.2.1 ประเมินโครงการจากทัศนคติในด้านตัวโครงการ

1) การจัดทำโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดทำโครงการเบี้ยผู้สูงอายุจำนวน 23 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 92 และไม่เห็นด้วยจำนวน 2 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 8 ดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ที่ต่อการจัดทำโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	23	92
ไม่เห็นด้วย	2	
- เป็นเพียงการหาเสียงของรัฐบาลเท่านั้น	1	8
- ใช้งบประมาณ โดยสิ้นเปลืองแต่เกิดประโยชน์น้อย	1	
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา: จากการสำรวจ

2) ช่วงระยะเวลาในการจ่ายเบี้ยในช่วงวันที่ 1-10 ของเดือน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมจำนวน 22 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 96 และเห็นว่าไม่เหมาะสมจำนวน 3 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ดังตารางที่ 4.26

ตารางที่ 4.26 ความเหมาะสมของช่วงเวลาในการจ่ายเบี้ย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	22	96
-ผู้สูงอายุจะได้นำไปใช้จ่ายภายในเดือนนั้นๆ	2	
-เพราะเป็นเพื่อการยังชีพไม่ใช่เงินเดือน	1	
-เป็นช่วงเวลาดันเดือนซึ่งต้องมีการใช้จ่ายจำเป็นและเจ้าหน้าที่มีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการจ่ายเบี้ย	1	
-ไม่แสดงเหตุผล	18	
ไม่เหมาะสม	3	4
- ควรจะจ่ายภายในวันที่ 1 ของทุกๆเดือน	3	
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

3) การบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของรัฐจากการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุในเขตพื้นที่

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามนโยบายรัฐบาลจำนวน 15 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 60 และเห็นว่าไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามนโยบายรัฐบาลจำนวน 10 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 40 ดังตารางที่ 4.27

ตารางที่ 4.27 การบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการตามนโยบายรัฐบาล

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
บรรลุตามวัตถุประสงค์	15	60
-ผู้สูงอายุมีเงินใช้จ่ายเพิ่มขึ้น	5	
- ผู้สูงอายุได้รับสวัสดิการเพิ่มขึ้น เป็นการลดภาระของผู้ที่เกี่ยวข้องได้มาก	1	
-รัฐบาลให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่	1	
-ไม่แสดงเหตุผล	8	
ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์	10	40
-รัฐบาลจัดสรรเบี้ยไม่ครบตามจำนวนผู้สูงอายุ	2	
-ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่ครบถ้วน/ไม่เพียงพอแก่ความต้องการทางการเงินของผู้สูงอายุ	4	
-ไม่แสดงเหตุผล	4	
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4) ปัจจัยที่มีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน หรือมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการตามนโยบายของโครงการ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่าปัจจัยที่มีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน หรือมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการตามนโยบายโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ อันดับ 1 คือ การสนับสนุนของฝ่ายบริหาร อันดับ 2 คือ ระบบติดตามและการประเมินผล อันดับ 3 คือ มาตรฐานในการดำเนินงาน อันดับ 4 คือ งบประมาณ อันดับ 5 คือ บุคลากร อันดับ 6 คือ การให้ความร่วมมือของบุคลากร อันดับ 7 คือ การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน และอันดับ 8 คือ การเปิดรับความคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วมในโครงการ ตามลำดับ ดังตารางที่ 4.28

ตารางที่ 4.28 ปัจจัยที่มีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุน หรือมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินการตามนโยบายของโครงการ

รายการ	อันดับ	คะแนน
งบประมาณ	4	65
บุคลากร	5	40
การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน	7	24
มาตรฐานในการดำเนินงาน	3	77
ระบบติดตามและประเมินผล	2	60
การสนับสนุนของฝ่ายบริหาร	1	89
การให้ความร่วมมือของบุคลากร	6	28
การเปิดรับความคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วมในโครงการ	8	21

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2.2 ประเมินโครงการจากทัศนคติในด้านตัวเบี้ย

1) ความเหมาะสมของจำนวนเงินที่จ่ายให้แก่ผู้สูงอายุในแต่ละเดือน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนเงินมีความเหมาะสมจำนวน 19 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 76 และไม่เห็นด้วยจำนวน 6 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 24 ดังตารางที่ 4.29

ตารางที่ 4.29 ความเหมาะสมของจำนวนเงินที่จ่าย

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม	19	76
-สภาวะการคลังของประเทศขาดความคล่องตัว เพราะฉะนั้นควรมีการจัดเก็บรายได้ของประเทศเพิ่มขึ้น	1	
-ไม่ถือน้อยเพราะผู้สูงอายุส่วนมากอาศัยเงินจาก ลูกหลานอยู่แล้ว	1	
-ผู้สูงอายุที่ไม่มีรายได้มีจำนวนไม่มากนักถ้าเทียบกับ ประชาชนวัยทำงานจึงถือว่าจำนวนเงินเหมาะสมแล้ว	1	
-ผู้สูงอายุในปัจจุบันมีเงินใช้จ่ายอยู่แล้ว	1	
-ไม่แสดงเหตุผล	15	
ไม่เหมาะสม	6	24
- ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในปัจจุบัน	5	
-ไม่แสดงเหตุผล	1	
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

2) ความเพียงพอของเบี้ยต่อความต้องการหรือตามความจำเป็นของผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐบาลสามารถจ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุเพียงพอต่อความต้องการหรือความจำเป็นของผู้สูงอายุจำนวน 18 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 72 และเห็นเห็นว่าไม่เพียงพอต่อความต้องการหรือความจำเป็นของผู้สูงอายุจำนวน 7 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 28 ดังตารางที่ 4.30

ตารางที่ 4.30 ด้านความเพียงพอของเบี้ยที่จ่ายต่อความต้องการหรือความจำเป็นของผู้สูงอายุ

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
เพียงพอ	18	72
-จ่ายตามจำนวนผู้สูงอายุที่มีสิทธิและลงทะเบียนไว้	1	
-ไม่แสดงเหตุผล	17	
ไม่เพียงพอ	7	28
-จัดสรรเงินมาไม่ครบ	1	
-เงินไม่เพียงพอต่อการยังชีพ	1	
-ไม่แสดงเหตุผล	15	
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

3) ความสะดวกเหมาะสมของวิธีการจ่ายเบี้ยผ่านบัญชีธนาคาร

จากการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับส่วนใหญ่เห็นว่าวิธีการจ่ายเบี้ยมีความสะดวกเหมาะสมจำนวน 23 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 92 และเห็นว่าวิธีการจ่ายเบี้ยไม่สะดวกเหมาะสมด้วยจำนวน 2 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 8 ดังตารางที่ 4.31

ตารางที่ 4.31 ความสะดวก เหมาะสมของวิธีการจ่ายเบี้ยผ่านทางบัญชีธนาคาร

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มีความเหมาะสม	23	92
ไม่เหมาะสม	2	8
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4) ปัจจัยที่กำหนดจำนวนเงินของผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องส่วนใหญ่เห็นว่าปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจำนวนเงินเบี้ยผู้สูงอายุเป็นอัตราค่าครองชีพจำนวน 13 คน หรือแสดงเป็นร้อยละ 52 รองลงมาเป็นความเพียงพอของงบประมาณจำนวน 10 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 40 ไม่แน่ใจจำนวน 1 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 และปัจจัยด้านอื่นๆ จำนวน 1 คนหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ดังตารางที่ 4.32

ตารางที่ 4.32 ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดจำนวนเงินเบี้ยผู้สูงอายุที่จ่ายให้ต่อเดือน

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
อัตราค่าครองชีพ	13	52
ความเพียงพอของงบประมาณ	10	40
ไม่แน่ใจ	1	4
อื่นๆ	1	4
รวมทั้งหมด	25	100

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2.3 ประเมินโครงการจากปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

1) ปัญหาและอุปสรรคที่พบจากการดำเนินงานโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีปัญหาและอุปสรรคทุกด้านระดับปานกลาง แต่ด้านขั้นตอนการดำเนินงานในการกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน และด้านตัวเบี้ยในเรื่องความสะดวกในการรับเบี้ยของผู้สูงอายุผ่านการ โอนเข้าบัญชี และด้านสถานที่การให้บริการในสิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างรอรับบริการ เช่น ห้องน้ำ ที่นั่งรอ น้ำดื่ม เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า มีปัญหาระดับน้อย ดังตาราง 4.33

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ยและระดับของปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานจากโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
ด้านขั้นตอนการดำเนินงาน		
การส่งเสริม สนับสนุน ด้านนโยบายของผู้บริหาร	3.43	ปัญหาปานกลาง
การดำเนินงานตามขั้นตอน ตรงตามระเบียบวิธีปฏิบัติ	3.14	ปัญหาปานกลาง
ความคล่องตัวในการอนุมัติเบิกจ่ายเงินเบี้ยผู้สูงอายุ	2.86	ปัญหาปานกลาง
การกำหนดภารกิจและการมอบหมายงาน	2.14	ปัญหาปานกลาง
การคัดเลือกผู้สูงอายุของคณะกรรมการคัดเลือก (ความยุติธรรมและความเหมาะสม)	2.86	ปัญหาปานกลาง
กระบวนการติดต่อสื่อสาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการ (ทั่วถึง/ชัดเจน)	2.71	ปัญหาปานกลาง
ด้านเจ้าหน้าที่บุคลากร		
ความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานเบี้ยผู้สูงอายุ	3.14	ปัญหาปานกลาง
ความเพียงพอของบุคลากรในการให้บริการ	2.86	ปัญหาปานกลาง
ด้านการจ่ายเบี้ย		
ความเพียงพอของงบประมาณในการดำเนินงาน	2.57	ปัญหาปานกลาง
การจ่ายเบี้ยได้อย่างถูกต้องครบถ้วน	2.86	ปัญหาปานกลาง
การจ่ายเบี้ยได้ตรงตามกำหนดระยะเวลา	2.71	ปัญหาปานกลาง
ความสะดวกในการรับเบี้ยของผู้สูงอายุผ่านการโอนเข้าบัญชี	2.14	ปัญหาน้อย
ด้านสถานที่การให้บริการ		
สิ่งอำนวยความสะดวกระหว่างรอรับบริการ เช่น ห้องน้ำ ที่นั่งรอ น้ำดื่ม เป็นต้น	2.00	ปัญหาน้อย

ที่มา : จากการสำรวจ

2) ลำดับการเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเห็นว่าเกิดปัญหาและอุปสรรคมากที่สุดอันดับ 1 คือด้านการจ่ายเบี้ย อันดับ 2 คือด้านขั้นตอนการดำเนินการ อันดับ 3 คือด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการและอันดับ 4 คือด้านสถานที่การให้บริการดังตารางที่ 4.34

ตารางที่ 4.34 ลำดับการเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของโครงการ

รายการ	อันดับ	ค่าเฉลี่ย
ด้านขั้นตอนการดำเนินการ	2	2.85
ด้านการจ่ายเบี้ย	1	3.00
ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ	3	2.57
ด้านสถานที่การให้บริการ	4	2.00

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2.4 ประเมินโครงการจากทัศนคติในด้านประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

จากการศึกษาพบว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ในทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ดังตารางที่ 4.35

ตารางที่ 4.35 แสดงประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ

ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ	ค่าเฉลี่ย	การแปลผล
ช่วยในการสร้างหลักประกันรายได้ให้แก่ผู้สูงอายุ	2.86	ประโยชน์ปานกลาง
สนองนโยบายกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศของรัฐบาล	3.14	ประโยชน์ปานกลาง
ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ประสบปัญหาด้านรายได้/ความยากจน	3.14	ประโยชน์ปานกลาง
ช่วยสนองนโยบายการกระจายรายได้	3.14	ประโยชน์ปานกลาง
ช่วยให้กลุ่มผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยมีสภาพความเป็นอยู่เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	3.00	ประโยชน์ปานกลาง

ที่มา : จากการสำรวจ

4.3.2.5 ประเมินโครงการจากประสิทธิภาพในการดำเนินงานของรัฐในด้านต่างๆ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีความคิดเห็นว่า โครงการเบี้ยผู้สูงอายุ ด้านที่มีประสิทธิภาพเป็นอันดับ 1 คือ ด้านการจ่ายเบี้ย อันดับ 2 คือ ด้านสถานที่การให้บริการ อันดับ 3 คือ ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ และอันดับ 4 คือ ด้านขั้นตอนการดำเนินการ ดังตารางที่ 4.36

รูปที่ 4.36 อันดับประสิทธิภาพของในการดำเนินงานของรัฐในด้านต่างๆ

รายการ	อันดับ	คะแนน
ด้านขั้นตอนการดำเนินการ	4	48
ด้านการจ่ายเบี้ย	1	84
ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรที่ให้บริการ	3	64
ด้านสถานที่การให้บริการ	2	81

ที่มา : จากการสำรวจ

4.4 ข้อเสนอแนะและการแก้ปัญหา

4.4.1 ข้อเสนอแนะและการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ มีปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านกระบวนการขั้นตอนการให้บริการของภาครัฐ

-ขอให้ตรงต่อเวลาในการจ่ายเบี้ย จำนวน 54 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 13.5 ของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคคลที่ให้บริการ

-ควรเพิ่มเจ้าหน้าที่เพื่อความรวดเร็ว จำนวน 5 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 1.25 ของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านสื่อประชาสัมพันธ์

-ควรมีการแจ้งให้ผู้สูงอายุทราบแน่นอนว่าจะมีการโอนเงินเข้าวันไหน จำนวน 50 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 12.5 ของกลุ่มตัวอย่าง

ด้านจำนวนมูลค่าของเงินที่ได้รับ

-ขอเงินเบี้ยเพิ่มเนื่องจากเงินที่ได้มานั้นไม่เพียงพอจ่าย เพราะสินค้าทุกอย่างมีราคาแพงขึ้น จำนวน 80 ราย หรือแสดงเป็นร้อยละ 20 ของกลุ่มตัวอย่าง

4.4.2 ข้อเสนอแนะและการแก้ปัญหาของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนิน

โครงการ

จากการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการเบี้ยผู้สูงอายุ มีปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านต่าง ๆ ดังนี้

-เห็นควรว่าควรดำเนินโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง เพราะมีผู้สูงอายุบางส่วนที่ใช้เงินเบี้ยผู้สูงอายุที่ได้เป็นหลักในการดำเนินชีวิต จำนวน 1 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 4 ของกลุ่มตัวอย่าง

-มีความต้องการให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณของเบี้ยผู้สูงอายุให้ครบจำนวนและจัดสรรให้ตรงเวลา จำนวน 3 รายหรือแสดงเป็นร้อยละ 12 ของกลุ่มตัวอย่าง